

-- 3692

١٩٠٠

١٠

١٧٨

كتاب المعلم (بعض)

www.ketab.ir

شاعری

آداب حضور رحیم اهل بیت علیہم السلام

محمد رضا عابدی

محقق: علی بصری هرستانی

سَلَامٌ عَلَى الْمُحْسِنِينَ وَعَلَى أَهْلِ الْمُحْسِنِينَ
وَعَلَى أَوْلَادِ الْمُحْسِنِينَ وَعَلَى أَصْحَابِ الْمُحْسِنِينَ

السلام على المحسنين وعلى أهله المحسنين
وعلى أولاد المحسنين وعلى أصحاب المحسنين

السلام عليك يا آبا عبد الله و
على الأزواج التي سلتم بعنانك

اللهم إني وقفت على باب من أبواب بيوت نبيك
صلواشك عليه وآله وقد منعت الناس أن يدخلوا
إلا بإذنه فقلت يا أيها الدين آمنوا لا تدخلوا بيوت
نبي إلا أن يؤذن لكم اللهم إني أعتقد خرمة بيتك
صلى الله عليه وآله في غيبته كما أعتقد ها في حضرته
وسلام رسالك وخلفاءك عليهم السلام أحياء
ثوابك يرون مقامي ويسمعون كلامي ويزدون
سلامي وأنت حبيب غنى سمع كل منهم وفتحت
باب فهوى بنى نبيك جاتهم وإنى أستأذنك يا رب
أولا وأستأذن ربي أنت رب العالمين عليه وآله ثانيا
وأستأذن خليفتك الإمام المفترض على طاعته
والملاكين الموكلين بهذه البقة أباك ثالثا
أدخل يا رسول الله أدخل يا جده الله أدخل يا
ملائكة الله المقربين المقيمين في هذا المشيد فأدلي
لي يا مولاي في الدخول أفضل ما أذنت لأحد بين
أوليائك فإن لم أكُن أهلا لذلك فلأنت أهل لذلك.

سرشناسه : عابدینی، محمدرضا، ۱۳۴۰-
عنوان و نام پدیدآور: آداب عاشقی: آداب حضور در مجالس اهل بیت علیهم السلام / محمدرضا عابدینی.
مشخصات نشر: قم؛ نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها، دفتر نشر معارف، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری: ۱۶۸ صن؛ ۵۲۱/۵ م/۱۴/۵۷۸-۶۰۰-۴۴۱-۱۰۲-۸
شابک: ۹۷۸-۰۰۰-۴۴۱-۱۰۲-۸
وصفحت فهرست نویسی: فیبا
عنوان دیگر: آداب حضور در مجالس اهل بیت علیهم السلام.
موضوع: زیارت و زائران -- آداب و رسوم
موضوع: Pilgrims and pilgrimages -- Manners and customs
موضوع: سوگواری‌ها -- آداب و رسوم
موضوع: Mourning etiquette
شناسنامه افزوده: نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها. دفتر نشر معارف
رد بندی کنگره: BP2642
رد بندی، دیوبی: ۲۹۷/۷۶
رد بندی، کتابخانه ملی: ۵۸۰.۷۹۴۷

آداب عاشقی

آداب حضور در میان اهل بیت (علیهم السلام)

اولینده: محمد رضا عابدینی

تحقيق: علی جعفری هُرسناني

ویراستر: رامین گلزاد

صفحه آرا: محمد جعفری صاحبی

ناشر: دفتر نشر معارف

نوبت جاب: دهم / ۱۸

تیرماز: ۱۰۰۰ جلد

ناظر فنی چاپ: سید مهدی میرغنجی

شابک: ۹۷۸-۰۰۰-۴۴۱-۱۰۲-۸

قیمت: ۲۵۰۰۰ تومان

دفتر نشر معارف، قم، خیابان شهدا، کوچه ۳۲، شماره ۲، تلفن و نمایر: ۰۳۵-۳۷۷۴۰۰۰۴

پخش انتشاری اثار نشر معارف، قم، موسسه پاتوق کتاب، تلفکس: ۰۳۱-۰۷۷-۹۷۸-۶۰۰-۴۴۱-۱۰۲-۸

ایمیل: www.nashremaaref.ir اخلاع از مرکز فروش و نمایندگی ها

کانون فرهنگی پژوهشی تمدنی

متولی توزیع و نشر اثار استاد عابدینی

قم، خیابان سمیه، کوچه ۱۱ پلاک ۱۰ و ۱

۰۲۳۷۸۴۸۷۸

۰۲۵۳۷۷۴۹۱۹۷

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

فهرست

۱۳ مقدمه استاد

فصل اول

مراقبت حضور در مجالس اهل بیت (علیهم السلام) در ایام خاص

۲۱	زمان‌ها؛ منازل سلوک الى الله
۲۳	لزوم مراقبه بر ایام و زمان‌ها در سلوک انسان
۲۶	مناسبت‌های خاص دینی؛ منازل و شاهد سلط الهی
۲۷	ایام خاص اهل بیت (علیهم السلام)؛ منازل عظیم سامک و شاهدهای ریونی
۳۰	مراقبة کامل برای بهره‌گیری از این منازل سلوکی

فصل دوم

تحقیق زیارت اهل بیت (علیهم السلام) در مجالس ایشان

۳۵	سیره معصومین (علیهم السلام) در برپایی مجالس ذکر مصائب امام حسین (علیهم السلام)
۳۷	مجالس اهل بیت (علیهم السلام) در حکم زیارت ایشان
۴۰	ادب حضور در مجالس اهل بیت (علیهم السلام) و جذب محبت ایشان
۴۲	درک محضر اهل بیت (علیهم السلام) و مراقبه ویژه در مجالس ایشان
۴۱	نقش مکان‌ها در برگزاری مجالس اهل بیت (علیهم السلام)
۴۲	خصوصیت مکان‌های منتبه به اهل بیت (علیهم السلام)
۴۳	تناسب تقرب حقيقی و توجه قلبی به اهل بیت (علیهم السلام)
۴۴	آداب مجالس اهل بیت (علیهم السلام) و حضور در محضر ایشان
۴۵	حجاب انکار؛ مانع درک محضر اهل بیت (علیهم السلام)
۴۶	نمونه‌هایی از آدب حضور در محضر اهل بیت (علیهم السلام)
۴۶	حال مراقبه و توجه در مجالس اهل بیت (علیهم السلام)

فصل سوم

آثار معنوی زیارت و آداب آن در مجالس اهل بیت (علیهم السلام)

۴۹	آثار و تواب زیارت در مجالس اهل بیت (علیهم السلام)
۴۹	آثار هجرت زائر در حرکت به سمت مجالس اهل بیت (علیهم السلام)
۵۱	همراهی ملائکه الهی در مجالس اهل بیت (علیهم السلام)
۵۳	حقیقت همراهی ملائکه الهی
۵۳	تناسب شدت مراقبه با میزان پرهمندی از همراهی ملائکه
۵۵	حضرت قیامت، نمرة بی توجیهی به مجالس اهل بیت (علیهم السلام)

فصل چهارم

مهیا شدن برای ورود به مجالس اهل بیت (علیهم السلام)

۵۹	طهاره و توبه مقاصد ورودیه مجالس اهل بیت (علیهم السلام)
۶۰	انكسار ایشان، جاری ایشان، اشک در آستانه مجالس اهل بیت (علیهم السلام)
۶۱	با تمام وجود این مدنیت در میان اهل بیت (علیهم السلام)
۶۲	اذن ورود و سلام به اهل بیت (علیهم السلام) در آستانه مجالس ایشان
۶۵	سلام به اهل بیت (علیهم السلام) در مجالس ایشان
۶۸	ورود به مجالس اهل بیت (علیهم السلام) و درجه جلت الهی
۷۱	ورود به مجالس اهل بیت (علیهم السلام)، سبب ورود ایشان به خانه دل
۷۴	استقبال اهل بیت (علیهم السلام) از مؤمنان در مجالس ایشان

فصل پنجم

رابطه حتی و قلبی با اهل بیت (علیهم السلام) در مجالس ایشان و لوازم و آثار آن

۷۷	آثار محبت و ارتباط قلبی با اهل بیت (علیهم السلام) در مجالس ایشان
۷۹	ارتباط حتی با اهل بیت (علیهم السلام) در مجالس ایشان
۸۱	حب شدیدتر اهل بیت (علیهم السلام) به حاضران در مجالس ایشان
۸۴	جایگاه ویژه «صلوات» در مجالس اهل بیت (علیهم السلام)
۸۵	گریه بر مصادب اهل بیت (علیهم السلام) و فراق ایشان
۹۰	گریه بر فراق امام زمان (عجل الله تعالیٰ فرجه) در مجالس اهل بیت (علیهم السلام)
۹۲	آثار اجتماعی گریه در مجالس ذکر مصیبت اهل بیت (علیهم السلام)

فصل ششم

معرفت حقیقی اهل بیت (علیهم السلام)؛ لازمه ارتباط با ایشان

۹۷	معرفت امام (علیه السلام)؛ راه رسیدن به معرفت الله
۹۸	معرفت امام (علیه السلام) و ولی‌الهی، لازمه رابطه صحیح با ایشان
۱۰۰	جاگاه مجالس اهل بیت (علیه السلام) در معرفت امام
۱۰۲	اتار معرفت در ارتباط بیشتر با اهل بیت (علیه السلام) در مجالس ایشان

فصل هفتم

جاگاه انس و ارتباط با قرآن در مجالس اهل بیت (علیهم السلام)

۱۰۷	حدیث قلین: کلمه ارتباط با اهل بیت (علیهم السلام) از طریق انس با قرآن
۱۰۸	رجوع به فرقه رجویه اهل بیت (علیهم السلام)
۱۰۹	گره زدن مجالس اهل بیت (علیهم السلام) از قرآن
۱۱۰	لزموم توجه قلبی و ارتباط ساطعی قرآن در مجالس اهل بیت (علیهم السلام)
۱۱۱	مدلسازی برای توسل به لارن در مجالس اهل بیت (علیهم السلام)

فصل هشتم

روابط ولایی مؤمنان: راه ارتباط با اهل بیت (علیهم السلام) در مجالس

۱۱۵	سیر در حسنات: سیر در مراتب وجودی اهل بیت (علیهم السلام)
۱۱۸	محبت و ولایت مؤمنان: راز اتصال به ولایت امام (علیه السلام)
۱۲۲	نیاز و حاجت مؤمنان: راه اتصال به اهل بیت (علیهم السلام)
۱۲۳	دربافت پیام‌های الهی در مجالس اهل بیت (علیهم السلام)
۱۲۴	رابطه با محبان و شیعیان اهل بیت (علیهم السلام) در مجالس ایشان

فصل نهم

مجالس اهل بیت (علیهم السلام): تجدید عهد با ایشان

۱۲۹	میثاق ولایت در مجالس اهل بیت (علیهم السلام)
۱۳۱	تجدد عهد سالانه در مجالس امام حسین (علیه السلام) در ایام محرم
۱۳۲	شیطنت شیطان در مقابل ارتباط با مجالس اهل بیت (علیهم السلام)
۱۳۴	مرزبندی با شیطان در مجالس اهل بیت (علیهم السلام)

فصل دهم

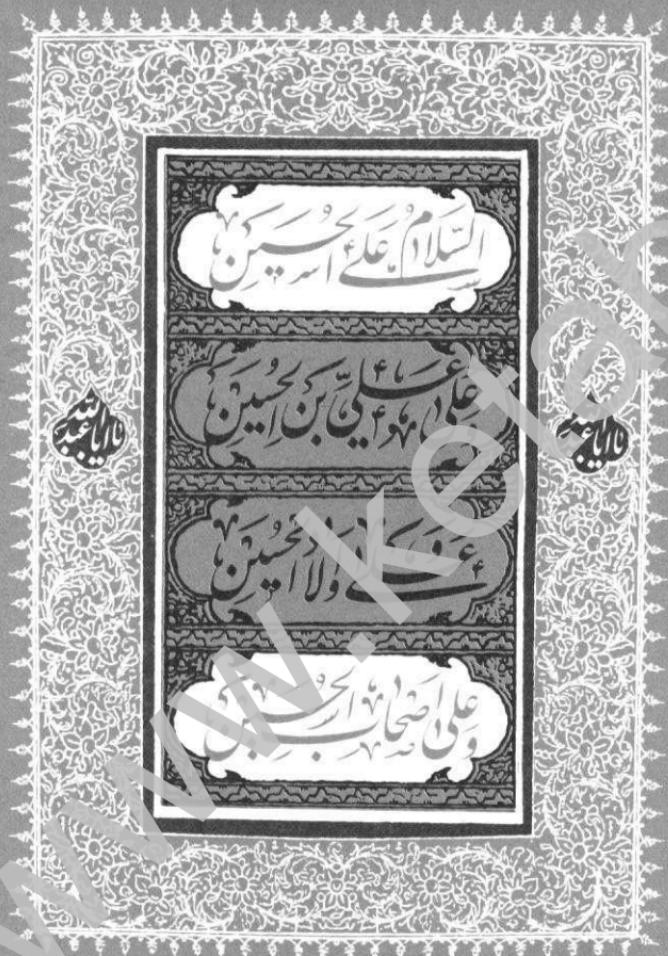
عهد جمعی با اهل بیت (علیهم السلام) و آثار اجتماعی مجالس ایشان

۱۴۱.	مجالس اهل بیت (علیهم السلام): عهد جمعی با مقام ولایت
۱۴۲.	حرکت جمعی و کاروانی در مسیر الهی
۱۴۳.	سنت حسنہ برپایی مجالس اهل بیت (علیهم السلام)
۱۴۴.	روابط ولایی: عهد جمعی برای ارتباط با اهل بیت (علیهم السلام)
۱۴۵.	مجالس امام حسین (علیه السلام): پیوستن به کاروان حسینی (علیه السلام)
۱۴۷.	اقتضایات حرکت کاروانی در مجالس اهل بیت (علیهم السلام)
۱۵۲.	مجالس اهل بیت (علیهم السلام) و تحقق جامعه ولایی
۱۵۶.	الگوی ری از رابطه عیسی (علیه السلام) و حواریون در مجالس اهل بیت (علیهم السلام)
۱۵۸.	رابطه مجالس اهل بیت (علیهم السلام) و انقلاب اسلامی
۱۶۲.	نماینده مجالس اهل بیت (علیهم السلام) و انقلاب اسلامی در زمینه‌سازی ظهور
۱۶۶.	منابع

www.Ketab.ir

تقدیم به:
احیاگر امر اهل بیت (علیهم السلام)
و پیونددگانه قلبها
به جاذبہ ولایت اهل بیت (علیهم السلام)
امام خمینی (رحمۃ اللہ علیہ)
و شاگرد عظیم الشان ایشان،
پرچم دار نبرد حق علیہ باطل،
حضرت آیت اللہ العظمی خامنه‌ای (دام الله ظله العالی)

Digitized by
Quran.ir

مقدمه استاد

الْعَدُولُ إِلَيْهِ الْجَلِيلُ لِدَائِهِ وَالصَّلُوَةُ عَلَى شَوَاهِدِ صِفَاتِهِ وَمَظَاہِرِ تَجلِياتِهِ
سِيمَانَتِ الْكُونِ وَبَاعِيَ المَرْتَبَتَيْنِ وَقَائِمَ النَّشَائِينِ وَخَلاصَةُ الْعَالَمِينَ مُحَمَّدٌ
الْمُصْطَفَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَرَأَتِيَ صِفَاتِهِ الْغَلِيلِ وَشَوَاهِدِ أَسْمَائِهِ الْخَسْنَى صَلُوَةُ
تَوَارِخِ خَلْقِهِ إِرشَادُهُمْ وَتُكَافِي جَزَاءُ إِحْسَانِهِمْ وَإِرْفَادِهِمْ.

انسان، مسافر غریبی است که از راههای دور دراز، عوالمی را قبل از عالم دنیا طی کرده است تا به اسفل سافلین عالم وجود، سیده اس. و پس از هبوط، مخاطب به خطاب

﴿يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ إِنَّكَ كَادْحٌ إِلَى زَمَنٍ كَذِيفٍ فَمُلَاقِيهِ﴾^۱

گشته و سفر پیچیده‌ای را در پیش رو دارد که در طی مردن عقبات و گردندهای سخت این سفر، احتیاج به بلد راه دارد که او را از این هزارتوی حیران، به سرمنزل مقصد برساند. امام، حقیقت مطلق و کامل همه انسان‌هاست که هر کمال و کاملی، شأنی و ظهوری از وجود اوست و لذا هر انسانی فطرتاً اشتیاق به امام دارد، اگر او را بشناسد و عمر قدر معرفت بیشتری پیدا کند، اگر دچار زنگارهای حب دنیا نشده باشد، محبت بیشتر نسبت به امام احساس می‌کند.

رابطه اهل بیت (علیهم السلام) با افراد انسانی به مثابة رابطة روح با بدن است و توجه و اشتیاق این وجودات نورانی به انسان‌ها، از اشتیاق روح به بدن بیشتر و قرب آن‌ها فوق مکان و زمان است. هرچند ظرف زمان و مکان هم در ایجاد این اشتیاق، نقش ایفا می‌کند.

در روایات «طینت» بیان شده که قلوب حضرات معمصومین (علیهم السلام) از اعلیٰ علیین و ابدان ایشان از علیین خلق شده و قلوب شیعیان از علیین و بدن‌های آن‌ها از مادون علیین خلق شده است؛ لذا به واسطهٔ این ساخته و ارتباط، قلوب شیعیان، اشتیاق به اصل خویش دارد؛ «إِنَّ اللَّهَ خَلَقَنَا مِنْ طِينَةِ عَلَيِّينَ وَخَلَقَ قُلُوبَنَا مِنْ طِينَةٍ فَوْقَ عَلَيِّينَ وَخَلَقَ شَفَقَتَنَا مِنْ طِينَةٍ أَسْفَلَ مِنْ ذَلِكَ وَخَلَقَ قُلُوبَنَاهُمْ مِنْ طِينَةِ عَلَيِّينَ فَصَارَتْ قُلُوبُهُمْ تَحْنُ إِلَيْنَا لِأَنَّهَا مِنَنَا». ^۱ شیعیان از ما هستند و هر فرعی، به اصل خویش مشتاق است. و این رابطه و اشتیاق، به واسطهٔ این ساخته، دوطرفه است؛ چنان‌چه فرمود: «فَقُلُوبُهُمْ تَحْنُ إِلَيْنَا وَقُلُوبُنَا تَحْنُ إِلَيْنَاهُمْ بِعَطْفِ الْوَالِدِ عَلَى الْوَلَدِ وَنَحْنُ خَيْرٌ لَهُمْ وَهُمْ خَيْرٌ لَنَا». ^۲ عطوفت و مهربانی اصل بد فرعی بیزمانند مهربانی پدر و مادر به فرزند خویش است. و این رابطه ابوقت و ولایت بین اهل بیت (علیهم السلام) و شیعیان ایشان، رابطه‌ای معنوی و حقیقی است.

توجه روح به بدن، اصل به فرع، والد به ولد، ذی‌شأن به شأن، با توجه به سعه وجودی اطلاقی آنان است که حدودی به حدود عالم مادی نمی‌شود و در همه زمان‌ها و مکان‌ها و بلکه فوق افق زمان و مکان، جاری و ساری است؛ لذا پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) فرمود: «كُنْتُ نَبِيًّا وَآكُمْ بَيْنَ النَّمَاءِ وَالْطَّيْنِ» ^۳ و پیر فرمود: «أَنَا وَعَلَيَّ أَبْوَا هَذِهِ الْأَقْمَةِ» ^۴.

اگر حجاب زمان و مکان، مانع رابطه روحی و معنوی اهل بیت (علیهم السلام) با شیعیان، که شأن وجودی ایشان و به مثابه ابدان ایشان هستند، نگردد، عظمت حضور در زیارت و مجالس اهل بیت (علیهم السلام)، که تمرين این رابطه حتی و توجه به نگاه ایشان است و عظمت زیارت و مجالس اهل بیت (علیهم السلام) که احیای امر ایشان است و به امر خود ایشان تشکیل می‌شود، روشن می‌گردد.

مجالس اهل بیت (علیهم السلام)، مجالس ارتباط و محضریت و تجدید عهد با خطت مطلق هستی است که همان خلیفة‌الهی و تعلیم‌یافته اسماء‌الهی است. که خداوند متعال با ودیعت نهادن فطرت شوق به کمال در وجود انسان‌ها، شوق و محبت آن‌ها را به

۱. بصائر الدرجات، ج ۱، ص ۲۲۶.

۲. همان، ص ۱۴.

۳. مناقب آل ابن طالب (علیهم السلام)، ج ۱، ص ۲۱۴.

۴. عيون اخبار الرضا (علیهم السلام)، ج ۲، ص ۸۵.

کمال و اصل و والد حقیقی خویش، محقق ساخته است. و از این طریق است که شیعیان ایشان را به سوی قرب الهی سوق می‌دهد و از جام محبت خویش سرمست کرده است؛ و در عین حال، بغض و نفرت از شرّ و نقص را که از فطرت فرار از نقص آنان، که فطرت تبعی و آن روی دیگر فطرت عشق به کمال است، نسبت به باطل و اولیای طاغوت در تمام مراتب وجودی آن‌ها از حسن و خیال و عقل و نیز عواطف و احساسات آن‌ها اشراب می‌کند.

نعمت وجود اهل بیت^۱(علیهم السلام) و مجالس ایشان در گرداب‌های فتنه‌ها، غوغاه‌ها و شباهات در طول تاریخ کشته نجاتی بوده است که مؤمنان را از آفات و بلیات حفظ کرده و راه توحید و قرب^۲ الٰه را به ایشان نشان داده است؛ همان‌گونه که وجود نبی مکرم اسلام فرمود: «مَثُلَ أَمْرِي بَيْتِي فِيمَا كُنْتُ سَقِيَّةً نُوحٌ مِنْ زَكِّبَهَا نَجَا وَمَنْ تَحَلَّفَ عَنْهَا غَرَقٌ». و با توجه به این که مرکب محبب^۳، سریعترین مرکب‌ها در مسیر وصال است، دانستن «ادب عاشقی» در این رابطه که سرشار اظهار محبت و عاشقی مؤمنان به اهل بیت^۴(علیهم السلام) است، نیازی مبرم و رعایت آن امری عظیم است که در رفتار و گفتار خود ایشان، به شیعیان تعلیم داده شده است.

زیارت و مجالس اهل بیت^۵(علیهم السلام) با حرکت حسین که در ذات خود دارد، نظام عالی تربیتی در همه ابعاد است که زمان‌ها و مکان‌ها را در نوریده و همه آذان را از درخشندگی خود پر کرده است. و مانند اتجاه به جهت قبله که در هر نظامی و به آن می‌شود، همه دل‌ها را به سوی خود جذب کرده و سوق به توحید می‌دهد و در همه افراد با هر نژاد و سن و جنسیتی اثرگذار و بلکه در تأثیرگذاری بی‌نظیر است. از آن‌جا که «مَثُلُ الْإِقْلَامِ مَثُلُ الْكَعْبَةِ»^۶، مجالس اهل بیت^۷(علیهم السلام) نیز که اتجاه به وجه الله است، همه افراد را با هر رنگ و نژاد و مقام و موقعیتی، از کودکان و جوانان تا پیرمردان و پیرزبان را به سوی توحید و قرب الهی دعوت می‌کند. و همین امر موجب دشمنان با دستگاه اهل بیت^۸(علیهم السلام) شده است، چراکه آنان نیز عظمت و تأثیرگذاری مجالس

۱. القيبة (نعمانی)، ص ۴۴.
۲. بحار الأنوار، ج ۳۶، ص ۳۵۸.

اهل بیت (علیهم السلام) در ججهٔ حق علیه باطل و ایجاد روحیهٔ حق طلبی، ظلم‌ستیزی و شهادت‌طلبی را دریافته‌اند و تلاش می‌کنند با هر دسیسه‌ای، این سنت‌گذاری ولایی و توحیدی را به تعطیلی یا انحراف پکشانند و از مسیر تاریخی و تمدنی خویش در احیای امر اهل بیت (علیهم السلام) خارج کنند.

در چنین شرایطی، رعایت «آداب حضور در مجالس اهل بیت (علیهم السلام)» و مراقبهٔ بیشتر فردی و جمعی در حفظ مجالس اهل بیت (علیهم السلام) و بهره‌مندی حداکثری از آن، که حقیقتاً زیارت و ارتباط با ایشان است، و هم‌چنین مقابله با انحرافات و دسیسه‌هایی که شیطان ملعون و شکرگردان مکتب ابلیس در مقابله با مجالس اهل بیت (علیهم السلام) و فرهنگ آن دارند، امری ضروری و لازم است. باید تلاش کنیم با شناخت هرچه بهتر ظرفیت عظیم این مجالس، این مجالس تجدید عهد و تعلیم و تربیت و بصیرت‌افزایی و ایجاد روحیهٔ شهامت و شجاعت و... در ضمن حرکت کاروانی و جمعی در ذیل ولایت امام (علیهم السلام) است، قدرت اقامهٔ دین را که از این مجالس نشئت می‌گیرد، دریابیم و از این ظرفیت عظیم برای بسترسازی ظایر استفاده کنیم و انشاع الله سربازی و بلکه سرداری سپاه حضرت ولی الله الاعظم امام زمان (علیه السلام فرجه)، را، که یاران خویش را از این مجالس جذب می‌کنند، به دست آوریم.

کتاب پیش رو با چنین دغدغه‌هایی، حاصل زحمات فاضل گران‌قدر آقای علی جعفری هرستانی - دام توفیقاته - است، که از مجموع صحبت‌های پراکندهٔ حقیر در ابتدای منابر و سخنرانی‌های مناسبتی مختلف جمع‌آوری کرده‌اند و اون را به صورت مجموعه‌ای منظم درآورده‌اند. دربارهٔ این کتاب لازم است نکاتی برای خواندنکاران محترم ذکر گردد:

۱. در این کتاب سعی شده است لحن و ادبیات سخنرانی‌ها تا حدودی حفظ شود و از آن‌جا که غالب این سخنرانی‌ها عمومی بوده، سبک بیان مطالب، سخنواری و ساده است؛ هرچند همه مطالب بیان شده، مستند به اصول معرفتی است.

۲. به دلیل گلچین شدن مطالب از نکات مطرح شده در سخنرانی‌های مختلف و تلاش برای کاربردی بودن آنها برای استفادهٔ بیشتر از مجالس اهل بیت (علیهم السلام)، ممکن است

بعضی از مقدمات و نتایج بحث در این متن ذکر نشده باشد و ترتیب و چینش مطالب
الزاماً نظم منطقی یک اثر پژوهشی را دنبال نکرده باشد؛ هرچند برای نظم و سیر
کاربردی متن، زحمت زیادی کشیده شده است.

۳. چه ذکر شد، نگارش این کتاب برای استفاده عمومی از مجالس اهل‌بیت^(علیهم السلام)
است. هرچند تذکر این نکات برای اهل مباحثت معرفتی نیز، خالی از لطف نیست،
اما از آوردن مباحثت معرفتی و تحقیقی دقیق و فتی پرهیز شده و بیشتر به ثمرات و
نتایج این مباحثت توجه شده است. انشاء‌الله در آثار دیگری که در حال تدوین است،
مباحثت مبنایی به صورت دقیق و مستند ذکر خواهد شد.

۴. نقل قول‌های بدون رجایع از بزرگان در این کتاب، شنیده‌هایی از محضر این بزرگان
است که عمدتاً بدون واسطه از خود این بزرگان و در مواردی از شاگردان برجسته آنها
و به صورت نقل به مضمون بیان شده است و الزاماً عین عبارات این بزرگان نیست.

۵. این کتاب با عنوان «ادب عاشقی» با موضوع آداب حفظ در مجالس اهل‌بیت^(علیهم السلام)
و ناظر به مخاطب و شرکت‌کننده در مجالس اهل‌بیت^(علیهم السلام) برای استفاده هرچه
بیشتر و بهتر از این مجالس، جلد نخست از مجموعه‌ای دو مجلدی است و جلد دوم این
اثر با عنوان «ادب خادمی» با موضوع آداب برپایی و اقامه مجالس اهل‌بیت^(علیهم السلام)
که شامل نکات کاربردی و تشکیلاتی ویژه مسئولان هیئت‌ها و شرکت‌کنندگان و خادمان
مجالس اهل‌بیت^(علیهم السلام) است نیز، در حال تدوین است و به زودی در اختیار علاقه‌مندان
قرار خواهد گرفت.

جا دارد از مرکز رشد دانشگاه امام صادق^(علیه السلام) و مسئولان محترم آن، از جمله آقای
دکتر باقری و آقای سعدآبادی و هم‌چنین پژوهشگر جدی، کوشان و پرانگیزه آقای علی
جعفری هرستانی و هسته‌های منظمه فکری علامه طباطبائی و احیاء امر این مرکز،
که در تدوین این اثر و جلد دوم آن همراهی کردند، و هم‌چنین از آقای پیرمرادیان
و مجموعه نشر معارف که زحمت ویراستاری، طراحی و چاپ این کتاب را عهده دار
شدند، تشکر کنم.

امیدواریم هر گونه قصور و کمبودی در این کتاب مشاهده شد، ما را از نقد مشفقاته خویش محروم نفرمایید تا ان شاء الله بتوانیم در ویرایش کتاب یا در مطالب بعدی، این نقیصه‌های احتمالی را جبران کنیم.

امید است که این کتاب با عنایت الهی و توجهات ویژه اهل بیت (علیهم السلام) در تحکیم و ترویج هرچه بیشتر فرهنگ اهل بیت (علیهم السلام) و برپایی هرچه باشکوهتر مجالس امام حسین (علیه السلام) و سایر اهل بیت (علیهم السلام) و شعله‌ورتر شدن عشق و محبت به ایشان اثراً ناشد و مورد عنایت دوستداران ولایت قرار گیرد و وصف حال ما در رعایت ادب عاشقی اهل بیت (علیهم السلام) این باشد که:

پروانه‌صفت ساخته و سوخته ایم
در سینه خود محبت اندوخته ایم
از شیخ که می‌سوزد و می‌افروزد
غمri «آدب عاشقی» آموخته ایم

خداآندا! با فقر و گداش به بیشگاه عزت و عنایت تو و به آستان ولایت مقربان درگاهت آمدیم. بدین درگاه بارمان ده و از حام رحمانیت و رحیمیت خویش، کاسه گدایی ما را لبریز کن. آمین یا رب العالمین

فم مقدس - محمدرضا عابدینی

رمضان البارک ۱۴۹۸ قمری - خردادماه ۱۳۹۸